

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 30 cor. (15 Lei)
Pe 1/2 de an . . . 15 cor. (7:50 Lei)
Un număr 60 fileri (30 bani.)

lese ca număr poporal al „Unirii” în fiecare Joi.

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Alba-de-jos.

Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**, deputat.

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 1 cor. a doua și a treia oră 80 HL

Pe pragul unui nou an de muncă.

Cu numărul de față „Unirea Poporului” intră într'al doilea an de viață. Cuvine-se ca în acest nou an de viață, să aruncăm, asemenea bunilor creștini, și noi o privire asupra anului trecut și să ne dăm seama de ceea ce am isprăvit, bine ori rău, iară în viitor să ne nizuim a fi și mai buni.

Și când o facem aceasta, când stăm de vorbă cu cetitorii noștri tocmai de la acest loc al foii noastre, de unde până acuma tot despre alte lucruri am vorbit, o facem, pentru că credem, că baremi odată în an e bine să ne cunoaștem și mai de aproape.

Și scriind aceste șire, e cu neputință să nu ne aducem aminte de zămislirea acestei gazete. De când s'au așezat în Blaj directorul și redactorul acestei gazete, și-au pus în gând să scoată o foaie scrisă anume pentru popor. De câte ori ne frământăm noi în frumoasele seri de vară cu gândul acesta! Și vorbit-am cu toți oamenii din Blaj despre aceasta, și zolitu-neam și făcutu-neam, cum s'ar zice, tot țară, dară planul nostru nu l'am putut duce nici cum la deplinire, pentru că nu aveam bani. Avut-am dragoste, avut-am însuflețire, avut-am și dor de muncă, am fost însă asemenea: slăbănogului din

sfânta Scriptură, pe care nu avea cine-l arunca în lacul Siloamului: nu era cine să ne ajute.

Pe vremea, când Ardealul nu avea nici o gazetă românească, când câțiva tineri însuflețiți din Sibiu au scos „Gazeta Poporului”, chiar și împotriva voinții trădătorului Mangra, cât de bucușii am fi scos și noi „Unirea Poporului”: nu avea însă cine să ne arunce în lac, nu aveam bani.

Și a dat bunul Dumnezeu de a venit lumea românească. A dat Dumnezeu de s'a întors roata norocului, de am ajuns noi deasupra și ei de desupt. Cum ne ardea atunci inima, cum nu v'am fi împărțit atunci toate simțemintele sufletului nostru tineresc și toate gândurile noastre bune, dar, nici acuma nu aveam bani. Și iarăși am început a chibzui și a ne sfătui, și atâta am tot lucrat, până ce în sfârșit ne-a succes, să putem scoate întâiul număr din „Unirea Poporului”.

Că de atunci peste câte năcazuri am trecut, câte nopți n'am dormit și câte alte jertfe am adus, la ce să vi-o spunem, nici așa nu ni-ați crede. Odată n'aveam hârtie, altădată ni se strica mașina, a treia oară nu aveam cine să ne împătore foaia ori cine s'o ducă la poștă. Iar ca pu-

găză pe colac cele mai mari năcazuri ni le făceau și ni le fac și astăzi înch, trenul și poșta.

Cu un cuvânt, nu credem să mai fie vre-o foaie în întreagă România-Mare care să fi trecut peste atâtea năcazuri și greutăți ca „Unirea Poporului”.

Și dacă pe lângă toate acestea am izbutit s'o scoatem, și avem curajul s'o scoatem și pe viitor, e semn, că dragostea noastră a fost mai mare ca piedecile celea multe.

Dragostea însă dragoste așteaptă. Noi nu lucrăm pentru bani, suntem săraci, n'avem casă, n'avem masă, avem însă dragoste față de acest neam românesc, față

de acei țărani cu palma scorturoasă, cari ni-au făcut România-Mare. Și dragostea noastră trebuie să ajungă odată la inimile Dvoastre, și atunci, suntem siguri, că și Dvoastră ne veți da, ceea ce vă dăm noi, adică dragoste.

Și noi ne îndestulim cu atâta.

Cu aceste gânduri pășim pe pragul noului an de muncă și de jertfă, nădăduind sus și tare, că dragostea noastră nu va fi „glasul celui ce strigă în pustie” și zicând un creștinesc și românesc: „Doamne ajută!”

Redacția și administrația
„Unirii Poporului.”

Pregătirile

pentru serbările dela hirotonirea Mitropolitului Vasile.

Blajul iarăși e în serbere. Domni din Blaj se tot întâlnesc și se sfătuiesc chibzuiind, cum ar putea face o cât mai frumoasă serbare la Anul nou, când se va întâmpla hirotonirea și întronișarea noului Mitropolit al Blajului. Duminică la 28 Decembrie Păr. canonic Dr. Ambroziu Cheșianu i-a adunat pe toți oamenii de frunte ai Blajului la „Casina Română” și acolo s'au sfătuit asupra celor ce sunt de făcut cu ocazia aceasta, iar pentru că lucrurile să meargă ca pe șior, s'a hotărât, să se facă mai multe comisii, cari apoi se vor îngriji de toate celea de lipsă.

S'au format astfel următoarele comisii:

1. *Comisia de învoaltrare și de primire*, în frunte cu dl director dela liceul de băieți, *Augustin Callani*. Această comisie se va îngriji ca toți aceia, cari vor veni la Blaj să aibă unde locui și să nu scribure pe ulițe. Așadară toți aceia dintre cetitorii noștri, cari vreau să vadă ce n'au mai văzut, și ca rar i-se da omului să vadă, să trimită o telegramă dlui director Callani, ori să telefoneze la oficial de cenșură din Blaj cel puțin până Duminică înainte de Anul nou.

S'o facă aceasta cu atât mai vârtos, chiar și cei ce ar veni în cortel la neamurile și cunos-

cușii lor, că altfel nu vor primi bilet de intrare în catedrală, fără de care nu vor vedea nimic.

2. A doua comisie este cea de înfrumusețare a bisericii, în fruntea căreia e pusă D-șoara profesoară și directoare a Internatului de fetițe din Blaj, *Eltza Bodocan*. Se va îngriji de împodobirea, și curățenia bisericii catedrale. Acei cetitori, cari ar dori și ei să contribuie cu flori ori alte podoabe pentru acest scop, să se adreseze D-șoarei Bodocan.

3. Dl director al însoțirii »*Plugarul*» *Victor Muntean*, se va îngriji de ordine și de disciplină, fără de care nu am putea gusta frumusețea și măreția zilei. Tot D-Sa se va îngriji și de luminarea ferestrelor în presara hirotonirii și de împodobirea caselor cu steaguri.

4. De ceremoniile din biserică și de primirea în audiență a diferitelor corporațiuni se va îngriji Păr. protopop și director al cancelariei metropolitane, *Iuniu Brut Micu*.

5. A cincea comisie va avea să pregătească serata împreună cu concert și de-

clamări din sara de Sărbători și o petrecere cu joc din sara următoare. În fruntea ei stă dl director al liceului de fete, *Traian German*.

6. De publicarea în gazete a tuturor pregătirilor acestora, se va îngriji dl Dr. *Zemovic Paclișanu*, redactorul »Unirei«. Aceasta e comisia presei.

Iată așadar ce pregătiri s'au făcut pentru serbarea cât mai cu mare pompă a acestei zile mari. În fiecare comisie sunt aleși mai mulți domni din Blaj, cari s'am și pus pe lucru.

S'a hotărât și aceea, că oaspeților, cari n'ar avea unde măca, nelucărând pela hotele, să li-se dea în prezinua hirotonirii de mâncare, pentru un preț cinstit, la Internatul Școlii Normale. Aceștia să se adreseze către conducătorul acestui internat, redactorul gazetei noastre, *Iuliu Maior*.

Rugăm deci pe cetitorii noștri, să se hotărască din bună vreme și să vină cât mai mulți la această minunată serbare, de care n'au mai văzut, și să se țină de sfaturile date aici de noi.

Calendarul „Unirei Poporului”

apare săptămâna viitoare.

Atâtea scrisori ne vin zilnic și atâtea rugări, în cari ni se cer calendare, încât ne-am hotărât să scoatem totuș un calendar pentru cetitorii noștri. Facem și această jertfă de dragul cetitorilor noștri.

Culegătorii noștri s'au și apucat de cules și în câteva zile îl vom pune sub tipar.

Calendarul »Unirea Poporului« va cuprinde tot ce e de lipsă pentru cetitorii noștri: sărbătorile, târgurile, sfaturi economice, povestiri, poezii, glume și multe alte mărunțișuri.

Și ca să-l poată avea eu toșii, facem un favor, cum nu mai face nici o altă gazetă. Trimitem acest calendar în cinste fără bani tuturor acelor cetitori ai »Unirii Poporului«, cari și-au plătit întreg abonamentul atât pe anul trecut 1919, cât și pe anul 1920 cel puțin până în 1 Februarie 1920 și dacă ne mai trimit 1 cor., adevărată taxa de recomandare cu porto.

Cei ce ne trimit prețul gazetei și coroana pentru șosele postale cel puțin până la 1 Februarie, ne vor primi calendarul, ci-l vor putea cumpăra dela librărie cu prețul de 4 cor.

Grăbiți așadar și trimiteți prețul abonamentului cât mai iute, pentru că altfel nu veți putea ceta cel mai frumos și mai folositor calendar.

Cei ce vin la Blaj la hirotonirea Metropolitului pot aduce și abonamentele conșătenilor lor și astfel le duc mergând și calendarul, la care va fi și chipul Metropolitului Vasile.

Noul ministru de interne.

Dr. N. Lupu, noul ministru de interne al României. Gazetele mai noi ne aduc știrea, că în locul generalului Averescu, fost ministru de interne, M. Sa Regele a numit în locul său pe cunoscutul luptător pentru popor *Dr. N. Lupu*, dela cari se așteaptă leuirea multor rele și neajun-

Doi bolnavi.

Întru pomenirea unui preot.

O femeie bătrână, o' traistă la mână, cu năframă neagră pe cap, frământă tina de pe uliță. E lelea *Catrină* și până la o vreme se ține pe marginea drumului, pe lângă gardurile oamenilor, dar a băgat de seamă că așa cu ocolitul prea trece vremea. A luat-o deci de-a dreptul prin mijloc de drum.

Era cătră seară și se grăbea săci vrea să se întoarcă și acasă. Noaptea și bătrânețea sunt surori, ce-i drept, — dar... surori iavrăjbite.

Se ducea la popa și când se deosea omul bătrân prin tină până în genunchi la popa, se duce de nășjit. Nu bătrânețea e năcazul ei. Bătrânețea și-o poartă ia cum și-o poartă, mai ales de un an încoace, decând i-a dat Dumnezeu bucurie în bătrânețele ei. Atunci a venit Petrea acasă.

Povestea lui Petrea e scurtă.

Avuse lelea *Catrină* o fată și se măritase. Dar peste doi ani li murise și fata și ginerel și

a rămas Petrea în grija ei. Așa apoi nici nu putea să-și dea bine seama: li ora nepot ori focior?

L'a grijit, l'a oressut și... l'a trimis la bătae. Și petru ani de zile n'a mai primit aici-o știre dela el. Numai Dumnezeu știe, câte prescuri a dus la popa și câte lacrimi a vărsat pentru el. Când a venit acasă, l'a prins de mână și s'a dus cu el la popa.

— Il vezi, părinte? Mi-l'a adus Dumnezeu acasă!

Popa le întinse mâna zimbând.

— E bun Dumnezeu, lelea *Catrină*! De-acum să te gați de nuntă!

— Bun părinte, bun! Primească-ți toate slujbele!

De-atunci li zimbea popa, de câte-ori o întâlnea.

— Ei, lele, dar nu facem rând de-un pic de noră la casă?

— Facem, părinte, facem! — răspundea lelea *Catrină*, — dar o trecea ea un fior rece prin inimă.

Ea știa biata, că... e de parte nora de casa ei. Petrea de când venise acasă slăbise și tușea

neconținut, li măncase Siberia. Acum li lăsase în pat, gemând și tușind. Trei doftori l'au cercetat până-acum și când pe-al treilea doftor l'a mai chemat odată, acela i-a spus verde:

— Mai chiamă acum și pe popa, lele, — că „fociorul” Dumitale mai mult are lipsă de popă, decât de doftor!

Pe popa l'a chemat acum einci zile. L'a găsit bolnav în pat, dar s'a ridicat cât ce a auzit de Petrea.

— Vin lele *Catrină*, cum să nu viu? Că Petrea... e mai năcăjit ca mine!

L'a spovedit și cuminecat. I-a setit și o rugăciune.

Iar Petrea a tușit merca și a gemut mai departe.

Acum li făcuse prescuri.

În curtea popii se opri și întrebă pe un servitor:

— Acasă-i părintele?

— Acasă, — răspunsă acesta — e bolnav pe pat.

Lelea *Catrină* se opri locului și privi pe servitor cu ochii speriați. Stătu puțin pe gânduri, li venea să se întoarcă acasă.

Dar... își veni în ori repede și intră în casă.

Era lumina aprinsă, măcarcă nu se întunecase încă — și preoteasa tocmai trecea în odaia de alături. Iar fata popii se trudea să desfunde o sticlă cu leacuri.

— E bolnav părintele? — întrebă un suflet — uitând să dea „bună seara”.

— E bolnav, — răspunsă fata popii — de când a fost la Petrea nu s'a mai ridicat din pat. Dar Petrea... cum se află?

Bătrâna nu răspunsă. I-se umplură ochii de lacrimi.

Atunci se ivi și preoteasa.

— E bolnav Petrea? întrebă pe bătrână privind-o drept în ochi. — O, doamne, — adăugă apoi — cât năcaz mai este în lumea asta? Vezi lele *Catrină* amândouă suntem pe-o formă de năcăjite!

Cum preoteasa lăsase ușă la treschise, se auzi de-odată glasul stins al popii. Fata popii alergă repede la tatăl seu, dar se întoarse repede:

— Lele *Catrină*, te chiamă tata!

suri cari azi bântuie în Țara întreagă. Noul ministru de interne a și depus jurământul și s'a apucat de muncă.

Să-l vedem pe lucru și să facă odată rânduială în Țară! Prea să lefălesc leneșii în tot cuprinsul Țării și prea se îmbuibă în averi toți hoții și pungășii tăr' de suflet cari au strâns comori de bani din truda și sudoarea celor mulți și năcăjiți.

Dela oamenii noi veniți acum la cârma Țării așteptăm să lecuiască răul dela rădăcină, căci Țara e plină de hoți, de tâlhari și de pungăși.

Prima femeie deputat.

Anglia este țara aceea, care a ales pentru întâia dată pe o femeie de deputat. Femeia aceasta fericită este Lady Astor.

Foile englezești și franțuzești se ocupă la loc de frunte cu alegerea aceasta și-și spun păreri. Cele mai multe foi o salută pe Lady Astor cu mare însuflețire și cred că prin intrarea ei în parlament se va începe o nouă viață parlamentară. Unele gazete pretind să între-

femeile și în camera Lorzilor, care este cam ceea ce este la noi Senatul (casa bătrânilor).

Intrebarea ce o pun gazetele acum este, că oare femeia poate fi și ministru ori ba. Cele mai multe gazete răspund, că dacă în Anglia o femeie poate să ocupe tronul și să fie regină, pentru ce să nu poată ocupa un scaun ministerial, care este de mai puțină însemnătate ca însuși tronul.

Așadar nu peste mult vom vedea femei chiar și miniștri.

Invățător — ministru.

Găciți unde s'a întâmplat și minunea aceasta. În America, în Danemarca ori într'alt stat cult al Europei? Nu, iubii cetitori, ci chiar în România-Mare. Da, ministrul domeniilor României, cel ce e chemat să înfăptuiască reformele agrare, este dl Ion Mihalache, un simplu învățător dela sate, din comuna Topoloveni din județul Muscol. Și ce e mai mult, acest ministru a mers în dietă îmbrăcat în frumosul nostru port național.

D-Sa a și spus, când a preluat ministerul: »Viu din

cercurile de jos ale poporului, cu dragoste de a face numai bine. Dragostea mea de muncă o voi supune binelui Statului.

»Voi face dreptate celor mulți și obișnuiți: țărănilor.

Cuvântarea dlui Maniu.

Înședința din 22 Decembrie a camerei dl deputat și președinte al Consiliului Dirigent, Dr. Iuliu Maniu, a ținut o prealăteaptă și frumoasă cuvântare, pe care din cauza micimii gazetei noastre nu o putem da în întregime, ci li dăm numai cuprinsul și care a fost ascultată cu multă băgare de seamă de toți deputații și a fost întreruptă de aplauzele întregii camerei.

Când pentru întâia dată vorbește în parlamentul României-Mari nu poate să nu-și aducă aminte de toți acei bărbați ai neamului, cari cu mintea și cu inima lor românească și mai apoi cu chiar sângele lor ni-au câștigat România-Mare de astăzi. Și nu are cuvinte cu cari se mulțamească conducătorilor din trecutul apropiat al României, cari au lucrat atâta și cu așa mare curaj pentru înfăptuirea vișului nostru.

Trebuie să fim foarte mulțămitori cu toții acestor bărbați și în privința aceasta nu trebuie și nu pot să existe deosebiri de păreri între noi. Pentru că întreg vechiul Regat a lucrat cu toată dragostea pentru desrobirea noastră.

Și precum nu este deosebire de vederi între noi în ceea ce privește simțimentele noastre de mulțămire față de înfăptuitorii vișului nostru, nu poate să fie nici în ce privește nedreptatea pe care au voit să ne-o facă, și în parte ni-au și făcut-o cei puternici, ceice au hotărât asupra păcii.

Prin tratatul de pace noi pierdem o însemnată parte din Banat și din părțile ungurene, pe cari în adunarea dela Alba-Iulia le-am legat pentru vecie de România-Mamă. »Și noi, neamul românesc din Transilvania, Banat și Ungaria, care am adus această hotărîre, vom ținea în veci la această hotărîre. (Aplauze prelungite).

Vechiul Regat a încheiat la 1916 un tratat cu puterile antante, în vârtutea căruia întreg ținutul românesc, locuit de români, va fi al României. Iară președintele Statelor Unite din America de Nord a spus, că fiecare națiune are dreptul să hotărască ea însăși asupra sorții sale. Noi așadar atât în vârtutea tratatului din 1916 că

Bătrâna într'afloasă, se apropiă de pat și prinde mâna popii. Popa o privi câteva clipe în tăcere, apoi își șterse fruntea de sudori, și oftă una din adâncul inimei.

— Ce-i cu Petre, lele Catrină?

— E tot mai rău, părinte... tușește și geme...

— I-ai făcut prescuri?

I-am făcut, părinte. Dar... le vei sluji Dumneata dacă te seoli... eă D-tale îți primește Dumnezeu slujbele... ori-când le faci...

Popa rămase gânditor.

— Le slujesc mâne, lele Catrină, — zise în sfârșit. — Petrea e mai năcăjit ca mine... iar Dumnezeu e bun!

Veni preuteasa o' cărpă udă și cu ochii uzi de lacrimi...

— Auzi preuteasă? Mâne fac slujbă pentru Petrea... că Petrea e mai năcăjit ca mine... Adu-mi ceaslovul... să-mi ceteșe Vezernia. Că mâne fac slujbă pentru Petrea... să-l ușureze Dumnezeu...

Ochii lelei Catrină se umplură de lacrimi, se plecă spre bol-

nav, li sărută mâna și se strecură pe ușă.

— Adu-mi ceaslovul! — mai zise odată popa și preuteasa i-l aduse.

Il desfăcu și începu să cetească:

— Veniți să ne închinăm împăratului nostru Dumnezeu... Doamne Dumnezeu meu, măritute-ai foarte...

Atâta putu să zică și cartea îi alunecă din mână. Ațipise, iar preuteasa îl acoperi e'un straiu de lână.

Pe la miezul nopți se trezi și începu să aiureze. Dădea poruncel slujilor... prohodia câte un mort... mai eăte-o serisoare cătră copii la școală... așa se scurse întreaga noapte. Preuteasa și fata erau lângă pat, plângeau și-l strigau pe nume.

Tată, tată!

El le privea cu ochi tulburi și își urma aiurările. Abia după ce se făuse ziua părea că i-se limpezesc ochii. Își privi prelung preuteasa și fata.

— S'a făcut ziua! — zise dintr'odată. — Să tragă clopo-

tele!... Că mă duc la biserică, să slujesc petru Petrea... eă Petrea e mai năcăjit ca mine... să-l ușureze Dumnezeu...

Și se începură din nou aiurările.

— Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea sănătatea robului lui Dumnezeu Petrea... Să zicem toți din tot sufletul... Adă cădelnița... așa așa... Pe robul lui Dumnezeu Petrea, Domnul Dumnezeu să-l pomenească...

Peste trei zile au îngropat pe popa. La sunetul jalnic al clopotelor se adunase satul întreg, să petreacă pe »popa cel bun« la groapă.

Ochi înlacrimați vedeai prețutindeni, cete de femei frământau tina dealungul uliței. Din când în când izbucnia câte una:

— O slujbele lui!

Apoi celelalte una după alta.

— O, gura lui cea scumpă!

— O, glasul lui cel blând!

— O, inima lui cea bună!

Iar colo cătră capul satului, într'o căsuță acoperită cu paie, pe un pat în fundul casei geme un schelet de om și aiurează. E Petrea. Nu mai tușește, — își tușise toate tusele de trei zile încoace. Lelea Catrină e lângă pat și plânge necontenit. Abia câte-odată poate să zică cu glas înăbușit:

— O, dragul mamei, dragul bunicăii!

Când Petrea pare, că se liniștește, îl acoperă cu straiul și o ia în vârful picioarelor cătră fereastră. Un glas de clopot îi străbate la urechi. Se trage repede cătră mijlocul casei, lângă masă. Își razimă capul în mână și își așează așa coatele pe marginea mesei. Apoi... dă frâu liber lacrimilor.

O, doamne, doamne, — gemu în sfârșit, când Petrea începu să horcăiască — la pat jale, la fereastră jale! Unde nu-i jale în lumea asta, Doamne, Doamne!

Septimiu Popa.

și la vârtutea principiului lui Wilson avem drept la întreg Basinul și la întreg pământul locuit de români.

Chiar de aceea noi am și sprijinit într-o parte pe dl Brătianu, care reprezintă acest principiu la Marele Sfat din Paris. L'am sprijinit și l'am îmbărbătat în luptă să aprigă pentru drepturile noastre.

Cu toate acestea astăzi au sosit de părerea, că bine s'a făcut că s'a iscălit pacea cu Austria, deși dl Brătianu era și este de părere că nu trebuia iscălit. Este bine că s'a iscălit din motivul, că marile puteri ne-au dat ultimatum, în vârtutea căruia, dacă nu iscăleam, ele rupeau orice legătură de frățietate cu noi. Și în vremurile acestea turburi, când jumătate lumea fierbe, iar altă jumătate și astăzi se mai războiește încă, zis, în aceste vremuri turburi noi nu puteam rupe legăturile noastre cu aliații. Noi nu puteam să ne sculam în cap întreaga lume și urmând pilda celui mai înțelept popor, al poporului englez, care pe vremuri trăia singur, fără ajutorul nimănui, dar mai târziu văzând, că așa nu e bine a făcut legătură cu alte popoare, învățând așadar din pilda altora, a trebuit să ne împăcăm cu acest gând și cu această nedreptate, și a trebuit să iscălim pacea.

Și dacă guvernul de astăzi a trebuit să iscălească pacea, a făcut-o numai după anumite puncte jignitoare au fost șterse, așa că a rămas numai pierderea câtorva ținuturi românești.

Și apoi nici nu puteam noi ardelenii să așteptăm dela vechiul Regat, care atâta a suferit pentru noi, ca de dragul aceluia pământ românesc pierdut să se amestece într'un nou și și mai săngeros războiu și să jertfească chiar totul pentru viața noastră.

De aceea suntem de părerea, că bine a făcut guvernul când a iscălit pacea.

Și apoi acest guvern are încrederea noastră și din motivul, că programul său ni se pare foarte bun. Acest guvern dorește unirea desăvârșită a tuturor țărilor românești, oam este și dorința noastră a tuturor.

Avem încredere în acest guvern și pentru aceea, pentru că el făgăduiește că va face dreptate celor lipsiți, va da drepturi țărănilor, dar totdeauna va fi și național.

Când dl Maniu și-a încheiat vorbirea, deputații au bătut multă vreme în palme și au strigat »bravo«. iară partizanii guvernului s'au sculat în picioare și așa l-au aplaudat pe neîntrecutul nostru Iuliu Maniu.

Noi și Ungurii.

Dușmani am fost și tot dușmani vom fi până trăim. Asta e convingerea noastră. Pân'am fost sub ei ne-au supt și măduva din oase, pentru că din măduva noastră și a celorlalte popoare conlocuitoare au trăit; iar de când ne-am despărțit, ne dușmănesc de moarte.

Ei nu pot nici cum să-și închipuiască, cum ar putea trăi din săul lor propriu, nici n'o încearcă aceasta. Ci lădată ce am eșit din Budapesta se pun pe lucru și se sfarmă tot țară, și chibzuiesc în toată forma, cum ne-ar putea iarăși avea. Asta e vrea admiratul Horthy dimpreună cu toți baronii și grozii lor cei nesătui. Vreau războiu, războiu sfânt de recucerire și de reîntregire a Ungariei vechi, a Ungariei sfântului Ștefan.

Guvernul românesc, văzând neastâmpărarea copilărească a acestui popor nefericit, a hotărât să trimită la Budapesta pe dl deputat Dr. Teodor Mihali și acesta să-i potolească pe Unguri cât li va sta în putință.

Că ce va putea isprăvi, nu știm, deși pe dl Mihali îl cunoaștem de un om de ispravă. Știm însă atâta că Ungurii sunt din firea lor neastâmpărați și fuduli, și tare ușor se poate să ne încuscăm cu ei iarăși într'un războiu. Atunci apoi o să le arătăm noi, că ce știm, și că ce poate Românul când e scos din sărite.

Atunci vor vedea ei Ungurii, că Românul ține minte.

Dorim de altfel cel mai deplin succes dlui deputat Dr. Teodor Mihali.

Dumnezeu nu bate cu băta.

În anul 1740 s'a născut în Helveția o femeie cu numele Ada Iurke, care a fost foarte mare beutoare, hoată de frunte și vagabondă. Doftorii cei învățați, cari studiază urmările beției și ale vieții destrăbălate, au făcut următoarea constatare.

Femeia aceasta a avut cu totul 834 de urmași, dintre aceștia însă numai 106 s'au născut din pat legiuit, 142 au fost sau mai sunt și astăzi cerșitori, 64 au trăit prin aziluri (case de săraci și altele); 181 de femei au trăit în fărâdelege, așa că le știa toată lumea; 69 au fost condamnați la temniță iară 7 la moarte pentru crime și omoruri.

Dintre cei 834 de urmași ai acestei femei nefericite 709 au avut de lucru cu poliția.

Dară nu-i destul atâta. Familia acestei muieri nefericite l'a costat pe statul helvețian nu mai puțin de 6 milioane și 250 mii de franci. Atâta a cheltuit adecă statul cu întreținerea prin aziluri, închisori și spitale cu urmași ei.

Cu adevărat, că Dumnezeu nu bate cu băta și pedepsește fărâdelegile oamenilor păcă într'al șaptelea neam: vorba Scripturii.

Prietenul cel mai bun

al fiecărui om cu carte este gazeta aceea, pe care o cetește mai bucurat. Și cum nu, când gazeta li vine zilnic ori săptămânal și-i spune tot ce s'a întâmplat în țară și-n lume, li dă tot felul de sfaturi, li spune toate noutățile și-l îndeamnă la fapte bune! De aceea ferece de omul care cetește gazetă bună, scrisă de oameni cinștiți, cu frica lui Dumnezeu și cu dragoste față de cetitori; și iarăși vai și amar de capul omului aceluia care a apucat în mrejele unei gazete rele, al cărei Dumnezeu este banul și al cărei redactori sunt oameni fără tragere de inimă către cetitori, stricați ei înșiși și răi.

Astfel stând lucrurile e foarte firesc ca între scriitorii gazetei și între cetitori să fie o cât mai mare legătură sufletească, o prietenie cât mai strânsă și mai dulce.

De aceea nu cade nouă atât de bine, când cetitorii noștri ne cercetează cât mai des cu scrisorile lor. Se vede, că ne-au înțeles și că ne-am împrietenit.

Vă rugăm deci, dragi cetitori, scrieți-ne tot ce aveți pe suflet, Orice năcaz, orice nedreptate împărtășită nouă și noi vă vom da ajutor. Dacă ceva nu vă place în gazeta noastră, ori dacă v'ar mai trebui ceva, ori dacă voiți să știți ori și ce, scrieți-ne. Dar scrieți-ne recomandat, că altfel se pierd scrisorile.

Noi apoi vă vom răspunde la »Posta Redacției«. Ca să vă scriem în scrisoare nu avem vreme, pentru că suntem prea ocupați.

O gazetă foarte folositoare.

»Povățitorul Sănătății«.

Începând cu ziua de 14 Decembrie 1919 apare la București, sub conducerea Doctorului Anton N. Ionescu, o gazetă foarte folositoare tuturor sătenilor noștri: »Povățitorul Sănătății«. E scoasă pe cheltuiala »Ligii Culturale«, a unei tovarășii asemenea »Asociațiunii noastre. În gazeta aceasta se arată poporului cum să-și cruțe sănătatea, cum să se ferească de boale lipicioase, cum să poarte de grijă unui bolnav, ce ajutor să dea deaproapelui său, când viața lui se găsește în primejdie, care din leacurile obișnuite în pământul acesta să întrebă înțeze în lipsa unui doftor, cum și când și de care anume să se ferească, și așa mai departe.

Apare deocamdată de două ori pe săptămână și costă 20 lei pe an. Se poate cere dela Administrația »Povățitorul Sănătății« București, Str. Lipscanii—Noi Nr. 12.

Cum stă țara și lumea.

Răvașul săptămânii.

Din Țară.

Politica Țării noastre românești a urmat să fie ocupată de activitatea parlamentară, în cea mai mare parte. Și aceasta e lucru de înțeles, când ne dăm seama, că viața unui popor se manifestă tocmai în parlament, și când știm, că aici se compânesc mijloacele cele mai folositoare pentru propășirea unei țări.

Parlamentul întrunit la București al României mari, cum am amintit în numărul trecut continuă discuția asupra mesajului de tron, atingând firește și alte multe lucruri cari privesc binele și politica țării atât în launtru cât și în afară.

Privitor la mersul lucrurilor interne s'au adus în discuție chestia aprovizionării, adică chestia îngrijirii cu bucate și mâncare a locuitorilor, chestia îndreptării comunicației cu țăările și cu poșta, chestia îndreptării administrației, ca unele cari sunt mai grabnice de rezolvit, — răsănând ca asupra altora chestii tot atât de importante să se prezinte, amăsorat programul guvernului, proiecte de legi bine motivate.

Iar privitor la mersul politicii externe s'a desbătut chestia iscălirii tratatului de pace cu Austria, ca adică, oare bine a făcut România, că l-a iscălit, ori nu?

În privința aceasta, trebuie să știm, că sunt două păreri. Una e susținută de *partidul liberal* în frunte cu *Brătianu*, care zice că nu trebuia subscrisă pacea fiindcă prin ea recunoaștem dreptul puterilor să se controleze că oare bine ne îngrijim de minorități, și că lăsăm drum alamburilor streine prin toată țara noastră, și în urmă fiindcă pacea ne obligă să lăsăm o parte din Banat Sârbilor și altă parte din

ținuturile ungurene Ungurilor. Ceealaltă părere este a *Blocului parlamentar*, din care face parte partidul național din Ardeal, Basarabeni, Bucovineni, partidul lui Iorga și partidul țărăniat din Regat. Partidele aceste, din cari au ieșit și membrii guvernului, susțin, că România a făcut foarte bine când a subseris pacea, fiindcă nu putea să se despartă de Aliții săi, cari au făcut o mare, și fiindcă nu putea să se încurce într'un nou războiu tocmai cu foștii ei prieteni, și fiindcă i-a sosit și României vremea să fie odată pe pace, ca să-și vadă de vindicarea rănilor pricinuite de războiu.

Părerea aceasta a apărut-o și *Dl. Iuliu Maniu*. Vorbirea lui o dă în altă parte a gazetei noastre.

Din ciocnirea acestor două păreri ne am ales cu foarte multe învățături despre felul cum se poartă politica la conferința păcii. Dintre toate, învățătura cea mai bună e, că deși deosebitele popoare pot să aibă cea mai curată dragoste unele către altele, totuși când vorba de interesele statelor, atunci orice prietenie înceată, și că celui mai tare mai ușor i se face dreptate.

Deodată cu ședințele parlamentare, se țin și ședințele sfatului ministrilor, numit Consiliu de miniștri. În aceste ședințe iarăș se desbat toate chestiile cari privesc țara. Unul dintre obiectele ce s'au desbătut în aceste ședințe, a fost și cel al despăgubirilor ce are să ni-l dea Germania, pentru pagubele ce le-a făcut pe timpul cât a stăpânit în Regat. După cât se aude despăgubirile Nemții le vor plăti în natură, dar asupra timpului și împrejurărilor de plată are să hotărască o co-

misie a aliaților, în cari și România și-a trimis membrii săi.

Tot aici s'a desbătut chestia numirii ministrului de interne, în locul generalului Averescu, de-pre care știm că a abzis. Unele foi aduc știrea că ar fi statorit cine să fie noul ministru, ba chiar spun, că o să fie dl. Cămărășescu, care pe timpul cât a fost prefect în Dobrogea

a dovedit o deosebită pricepere în ale cărmuirii.

Se poate așadar constata, că guvernul ce-l avem acum se bizuiește din toate puterile, să lucreze pentru binele tuturor cetățenilor din România mare. Să-i ajute Dumnezeu să-și vadă cât mai curând înlăptuite reformele și multele gânduri bune, pe cari ni-le-a făgăduit în discursul program al D-lui Vaida-Voevod.

Din Lumea Largă.

Săptămâna trecută iarăș a fost destul de liniștită. Ițele politicii mondiale n'au fost înalcite prin aproape nici o faptă dușmănoasă. Dinpotrivă din toate veștile ce ne sosesc, se poate întrevădea năzuința sinceră a tuturor popoarelor spre înlăptuirea cât mai grabnică și mai temeinică a păcii.

Astfel se vestește, că înțînirea lui Clemenceau cu Lloyd George la Londra s'a sfârșit cu un înțeles pretinac între

Anglia și Franța

în ceea ce privește afacerile lor din Răsărit. E vorba, că deși Conferința Păcii s'a întrunit încă din primăvară, încă tot nu a luat hotăriri în afacerile aceste, și anume în cauza împărțirii teritoriului ce se va lua din trupul împărăției turcești, și în cauza stăpânirii economice a acestor ținuturi. Asum ministrul Clemenceau, întorcându-se dela sfatul avut cu Lloyd George, spune, că în punctele de căpotenie a ajuns să se înțeleagă și în privința acestora.

Adevărătatea acestei declarații o întărește faptul, că și

Turcia e chemată la masa verde

la Conferința de pace dela Paris. Prin aceasta se în-

cheie șirul acelor puteri centrale, cari biruite fiind în războiul mondial, sunt silite să primească condițiile de pace așa cum le plănuește antanta învingătoare. Prin pacea aceasta Turcia va pierde armatoarele ținuturi (țări): *Arabia, Siria, Palestina, Armenia*, o bună parte a *Asiei mici* și aproape tot pământul ce le-a mai rămas în Europa. Turcii firește nu primesc preabucuroși condițiile acestea, totuș după declarațiile marelui vizir sunt prea veseli, că au putut să-și mântuiască *Țarigradu* (Constantinopolul), rămânând prin aceasta să fie și pe mai departe putere Europeană.

Dar pe când se tractează și se hotărăsc acestea la Paris, oastea răscolată a unor Turci în frunte cu Mustafa Kemal pașa, — cari nu se pot împăca cu noua stare ce li-se pregătește, — armeză să se lupte cu arma în mână pentru păstrarea stărei de mai înainte. Lupta lor însă are p ține sorti de isbândă, când și armata mică a Grecilor li bate și li împinge tot mai mult spre inima țării lor.

În legătură cu

pacea Germaniei, și anume privitor la predarea nărilor de războiu și de marfă, în măsura cerută de aliați, după declararea Nemților, că împlinesc condițiile,

s'au ținut multe consfătuiri, că oare nu ar fi totuși lucru mai omenesc, să nu iee chiar toate naile câte prevede tratatul de pace. În urmă la rugămintea întepită a Nemților, cari au arătat că prin executarea tratatului de pace ei ar fi nimiciți de tot și ar peri de toame, Aliații s'au lavoit să iee numai atâtăa năi, cât existența economică a Germaniei să fie asigurată. Se vede așadar, că Aliații n'au inimă să despoaie pe Germani, dar totuș nu-i poate cruța prea mult, mai ales când se aude, că Nemții iarăș au o armată de un milion și jumătate.

Tot în legătură cu Conferința Păcii, se vestește, că prin 20 Ianuar anul 1920 și

America va iscăli pacea.

Știrca aceasta ne lasă să înțelegem, că Senatul american, care se arătese așa de mare dușman al felisului cum a închiat Wilson pacea, la urmă a putut fi cumințit. Un semn, că nici America nu poate nesocoti până în sfârșit hotărârile Conferinței de pace.

Cum am pomenit în numărul trecut, toate poparele au început să caute alianțele altora, pentru asigurarea viitorului lor. În privința aceasta veștile mai proașpete ne aduc știrca de o nouă alianță. Ar fi vorba de alianța ce s'ar încheia între

România, Polonia și Ucraina,

cu scopul de-a se înființa sub protectoratul puterilor din Apas un zid de apărare în contra bolșevismului rusesc, pe de o parte, și un zid împotriva Nemților, dacă ar mai cuteza să se întindă spre Răsărit, pe de altă parte. Alianța aceasta însă după cum se șvonește, numai cu greu va lua trup, după ce polonii și ucrainenii nu se pot înțelege asupra stăpânirii unor ținuturi din nordul Ucrainei. Pentru Statornicia unui înțeles între aceste două țeri a călătorit, ce e drept, hatmanul Petliera la Varșovia, dar tocmai la încheierea foii ni se vestește, că s'a întors acasă fără nici un rezultat.

în zilele din urmă s'a făcut mult șgomot pe tema unei *impăcări prietinoșe între noi și Sârbi*, în înțelesul ca Sârbi de bună voie să ne mai lese o parte, ori chiar întreg *Banatul*. Despre lucrul acesta se vorbește în legătură cu călătoria la București a ministrului sârb Marinovici. Ba chiar și în parlamentul nostru românesc s'a adus vorba despre aceasta. Dorim din tot sufletul să ne patem înțelege prietinoșe cu vecinii noștri Sârbi, dar ce privește realizarea dorinței noastre tot nu ne vine să legăm nădejdi prea mari, și mai ales nu credem să fie sârbi atât de cuminți să ne dea Banatul întreg. De altfel se va vedea cât adevăr ascund aceste șvoneri în viitorul cel mai apropiat.

Vecinii noștri

Unguri

Încă tot ne poartă Sămbetele. Vorbele lor umflate la adresa noastră nu mai conțeneac. De s'ar îndestuli numai cu vorbe ar mai merge. Dar se dedau și la fapte. Astfel la Dobrițin au început propagandă fatinsă să îndemne pe ostașii noștri să deserteze, și au trimis o mulțime de agitatori să facă încercături la părțile ardălene. Au mers și mai departe: în gazetele din Helveția au răspândit vestea, că la noi în Ardeal o revoluție. T tuturor acestor uneltiri ne putem ușor închipui, care li scopul. Nu putem trece aci să nu facem băgători de seamă pe iubiiții noștri cetitori, ca pe agitatorii aceștia, de cumva vor avea ferisirea să-i întâlnească, să-i dea fără milă pe mâna jandarmilor noștri.

Dar politica unguerească mai are și altă față. Și a-nume, sunt unii, cari cred că ar fi foarte potrivit să se facă așa-numita Uniune personală între România și Ungaria, adică Regele nostru Ferdinand să fie rege în amândouă țerile, fără ca țerile acesta să fie unite și politicește. Asupra acestei gândiri n'avem alta de zis, că deocamdată nici vorbă nu poate fi de înăptuirea ei.

În Rusia treburile încă tot nu s'au limpezit. Dar deocamdată generalului Denikin li merge rău de tot. Cu toate acestea nu înceată să amenințe cu o mare ofensivă, colo la primăvară, ba cutează să declare, că vrea să reînființeze Rusia țaristă. Noroc, că nu-l ascultă soldații și că nu-l ajută punga. În schimb Colceag prin Siberia, dacă se poate da crezământ știrilor, începe să facă iarăș minuni. Poate cu ajutorul Iaponezilor, cari au ajuns să se înțeleagă cu Americanii în privința stăpânirii părților Răsăritene ale Siberiei. Dar pe când harababura bolșevică urmează să dăinuiască, Lloyd George și Clemenceau grăbesc să spună, că puterile apusene nu pot încheia pace cu bolșevicii, fără li lasă să-și vadă mai departe de treburile lor. Oamenii aceștia cuminți, bag seamă au ajuns la convingerea, că bolșevismul rusesc n'are leac mai bun, decât să-l lasă să se înnece în săul propriu. Sărman popor rusesc, dar triste zile a mai ajuns, dacă-l stăpânesc oamenii fără pic de credință în Dumnezeu!

La urmă, ca un lucru ciudat, amintim

republica grecească, ce a avut de gând să o întemeieze grecii, cari locuiesc părțile de nord ale Asiei mici pe malul Mării-Negre. În fruntea acestei mișcări republicane ar fi mitropolitul din Trapezunt, Hrisantos. Toate tratativele însă s'au dovedit zadarnice, fiindcă nici o țară nu a voit să sprijinească noua republică.

În Ungaria iarăș se tem oamenii de revoluție. De când a părăsit armata română Budapesta, acolo iarăș se fatâmplă multe nerându-țeli. Cum nu prea au locuitorii ce mânca iarăș lucrătorii de lucru, poporul începe să murmure. Zilele trecute muncitorii au protestat împotriva guvernului și a conducerii militare, iarăș soldații admiralului Horthy au tras

focuri cu arma. Sunt mai mulți morți și răniți.

Fiindcă mulți dintre soldați sunt de partea muncitorilor, e temere de o nouă revoluție, mai sângeroasă ca cea de sub conducerea bolșevicilor.

Cum se face hirotonia unui arhieru.

Am făgăduit în numărul trecut al »Unirei Poporului«, că vom arăta cum se face consacrarea (sfînțirea) arhierilor. O facem aceasta, pentru ca acei cetitori ai noștri, cari vor avea fericirea să fie de față la sfînțirea Metropolitului Vasile, să înțeleagă ceremoniile acelea minunate.

Metropoliții de până acum au venit la Blaj hirotoniți gata, pentru că toți au fost mai înainte episcopi în alt loc. Metropolitul Vasile se ridică dintr'uma dela preoție la înalta vrednicie de metropolit și acum își primește darul prin punerea mânilor celorlalți episcopi.

Hirotonia arhierilor se face la sfânta liturgie și stă din trei părți. Alesul se aduce întâiu înaintea arhierilor, apoi i-se predă toiagul arhieresc și genuncherul, și'n sfârșit se hirotonește.

Se începe sfânta liturgie cu mare pompă. Arhierii se îmbracă în sfintele odăjdii, și slujăsc sfânta liturgie împreună cu ceilalți preoți, cei trei arhierii șazănd pe tronurile lor în presbiter (partea de cătră altar a bisericii) iară cel ce se hirotonește stând în altar cu ceilalți preoți. Când se cântă Mărirea dela Fericiți preoții ies din altar dimpreună cu cel ce vrea să se hirotonească. Se așează în mijlocul bisericii, înaintea tronurilor arhieresci, și jur împrejurul lui se așază ceilalți preoți. Pe jos e întins un tapet mare, pe care este închipuit un vultur.

Când zice diaconul: »Să luăm aminte«, unul dintre preoți vestește așa: »Aduce-se iubitorul de Dumnezeu, alesul întărit, Vasile, să se hirotonească arhieriscop al cetății de Dumnezeu pășite

Blaj, și doi preoți prinzându-l de mâni îl aduc până la coada vulturului. Episcopul, care-l hirotonește, îl întreabă, că ce crede? Atunci alesul îi mărturisește credința sa rostind „Cred într'unul Dumnezeu”. După aceea cei doi preoți îl aduc până la mijlocul vulturului și al doilea episcop îl ispitește, că ce crede noul ales mai pe larg despre sfânta Treime. Și noul ales mărturisește tot aceea ce crede despre sfânta Treime. După aceea preoții îl aduc până la capul Vulturului, iară al treilea arhiepiscop îl întreabă ce crede despre Domnul nostru Iisus Hristos. Iară noul ales își mărturisește credința pe care o are despre Mântuitorul și despre Spiritul Sfânt.

Iară atunci arhiepiscopul cel mai bătrân îl binecuvântă zicând: »Darul Sfântului Spirit prin umilința mea te ridică pe tine de Dumnezeu iubitor preot și ales Vasile să fi arhiepiscop al cetății de Dumnezeu păzite Blaj».

Și îndată se scală arhiepiscopul cel mai mare de pe scaun și toți arhiepiscopii cu dansul. Iară unul dintre dansii îl aduce celui ales genuncherul, care este o haină în formă pătrată, pe ea cu scoana Domnului Hristos și a celor patru evangheliști, și i-o atârână la coapsa dreaptă zicând: »Inginge sabia ta peste coapsa ta, puternice, cu podoaba ta și cu frumusețea ta, și încordează și bine sporește și împărătește pentru adevăr și blândețe și dreptate și te va povățui minunat dreapta ta».

După aceea arhiepiscopul îi dă oarja cea arhiepiscopască zicând către dansul așa: »Primește toiagul, ca să paști turma lui Hristos cea încredințată ție, și celor ascultători supuși ție să fii toiag și sprijinire, iară pe cei neascultători și lătrași la cerbice lovește-i cu el, cu toiagul de certare, și apoi intră toți în altar.

Se cântă »Sfinte Dumnezeule» și după sfârșitul acestei cântări pe cel ales îl iau doi preoți de mână, îl aduc afară din altar și-l aduc înaintea ușilor împără-

tești zicând: »Cu vrerea Tatălui, cu ajutorul Fiului și cu puterea Spiritului sfânt înalță-se onoratul preot Vasile dela onorata preoție la mărita episcopie, poruncind, porunciți, poruncește Stăpâne sfinte și-l binecuvântă cu darul tau cel preasfânt».

Apoi îl primesc cei doi arhiepiscopii mai mici, îl iau de mână și încunjură împreună de trei ori sfântul altar, în vreme ce poporul cântă: »Isaia dăntuiește.» După aceea îl duc la arhiepiscopul cel mai bătrân, care stă înaintea sfântului altar. Și alesul îndată pleacă genunchiul său înaintea arhiepiscopilor.

Iară cel mai bătrân dintre arhiepiscopii ia sfânta Evanghelie și deschizându-o o pune îndată pe capul lui, ținându-o ceialaltii arhiepiscopii deoparte și de cealaltă:

Apoi zice arhiepiscopul cel mai bătrân, punându-și și mâna pe capul alesului, în auzul tuturor: »Cu alegerea și cu cercarea iubitorilor de Dumnezeu preoți și clerici ai cetății Blaj. Darul cel dumnezeiesc, care totdeauna vindecă celea neputincioase, și cele lipsite le plinește, pune pe iubitorul de Dumnezeu preot și ales Vasile arhiepiscop și mai mare al cetății de Dumnezeu păzite Blaj. Pentru aceasta să ne rugăm pentru dansul, ca să vină peste dansul darul preasfântului Spirit.» Și mai cetește apoi două rugăciuni și după ce a cântat poporul »Amin» ridică »Evanghelia» și o pune pe sfântul altar.

Îl îmbracă apoi cu omoforul, un fel de patrahir dublu, și întreabă poporul, că oare vrednic este de arhiepiscopie, iară poporul răspunde: »Vrednic este.» După ce l-au îmbrăcat apoi în toate odăjdiile vlădicești arhiepiscopii îl sărută pe cel hirotonit și merg apoi și șed toți patru pe tronurile lor.

Și cel hirotonit șade înaintea celorlalți și de atunci începând tot el binecuvântă. Și el se cuminecă mai întâiu și el li cuminecă și pe ceialaltii arhiepiscopii și pe toți preoții din altar.

Iată cum se face hirotonia unui arhiepiscop. Înaintea

de a se lucreze hirotonia se cetese toate scrisorile cu cari a fost ales, cu cari l'a întărit Papa dela Roma și Regele nostru. Iară după această slujbă înălțătoare noul arhiepiscop face o cuvântare, în care spune cum are de gând să păstorească.

Este o ceremonie foarte frumoasă hirotonia unui arhiepiscop, ca și care mai rar poate să vadă omul în viață. De aceea și vin pe atunci foarte mulți la Blaj, iară în catedrală numai acela poate să intre, care are bilet. Biletele se dau tuturor, cari le cer din bună vreme.

Ce sunt negii și cum putem scăpa de ei.

Negii sunt niște crescături din piele. Ei se fac din cauza murdăriei.

Putem scăpa de ei foarte ușor și în mai multe chipuri.

Dacă sunt mari, îi legăm la rădăcină bine și strâns, cu un fir de mătase, pe care îl lăsăm acolo; peste 4—6 zile cade singur și nu mai iese altul.

Dacă sunt mai mici, ne putem vindeca în două feluri: luăm un ac de esut, îl înroșim, apoi îl lăsăm să se răcească, după aceea îl înfigem în mijlocul negelului până la rădăcină. După ce l-am înfigit bine, înroșim capătul liber al acului la o lumânare, până simțim că s'a ars rădăcina negelului. Scoatem acul și peste o săptămână am scăpat de el.

Un alt mijloc, mai ușor, este următorul: se ia un ou de găină proaspăt, se așează pe vatră, la un lat de palmă în fața jarniului, și-l ținem acolo până când vedem, că pe coaja oului au eșit niște brobonele ca o sudoare; după aceea luăm oul și dăm cu aceea sudoare a oului peste negii. Acest lucru îl repetăm vre-o 5—6 zile, se un alt ou în fiecare zi. După o săptămână, negii au dispărut fără să lase vre-un semn. Negii mari, nu putem scăpa de ei decât fiind tăiați de medic, mai ales cei de pe organele rușinoase dela bărbat sau femeie.

(Din »Povățuitorul Sântăției».)

Pațania ministr. Mihalache.

Cetim în ziarul »Renașterea Română» din București.

»Cică a fost odată ca nici odată... ieri de dimineață, dl Mihalache, ministrul de domenii, s'a sculat, s'a spălat,, s'a îmbrăcat frumos, cu șașii lui albi de dimie și a pornit-o la drum.

Și a mers, a mers, a mers sfetnicul până ce a ajuns la o casă pe care se răsfăță o firmă mare, mare, pe care scria: Pescăriile Statului și acolo cică a văzut sfetnicul un șir lung, lung, de oameni. Și i-ar fi întrebat sfetnicul:

— »Ce așteptați aici, oameni buni? Și cică oamenii i-ar fi răspuns: »Pește bădiel»

Și s'ar fi băgat și sfetnicul în rândurile lor, și a așteptat, a așteptat, a așteptat... a așteptat până ce a văzut, că un negustor de lângă el dă bacșiș cinci lei străjitorului, ca să-l vâre mai la față. Și a dat și sfetnicul tot atât străjerului și l-a vârat și pe el mai către capul cozii.

Și așa a ajuns sfetnicul Mihalache în împărăția fericiții, acolo unde atotputernicii împărăți pește la creștini.

Acolo, sfetnicul curios, ca omul venit de curând la orag, a întrebat, când a văzut, că se dă numai saracudă: »Mă rog, boierilor, da mie de ce nu-mi dați un crap din ai de acolo? Și i-au răspuns boierii: »Pai ala e pentru fețe mai simândicoase ca tine. Dacă nu-ți place ai de ți-l-am dat, lasă-l aici și pleacă.

A înghițit-o și pe asta sfetnicul dar a mai întrebat apoi: »Boierilor de ce țineți atâta lume la coadă? Când o să le vie rândul la toți? Atunci s'a supărat unul din boieri rău, și a poruncit străjerului: străjer, ia dă-l afară pe țărânoil ăsta!»

Atunci s'a supărat rău sfetnicul, și s'a dat pe față ome este, amenințându-i pe toți, că oena o să-i mânăne. Și au căzut cu fața la pământ toți atotputernicii dela pescăriile Statului și au început să se bocească.

Iar sfetnicul Mihalache cică ar fi pornit-o mai departe să împartă și altora dreptatea.

..... :«

ȘTIRI.

— Numiri. Redactorul nostru, profesorul Iuliu Maior, a fost numit în ședința consistorială de Marți, 30 Decembrie, profesor titular definitiv, începând cu 1 Ianuarie 1920, la Școala Normală gr. cat. din Blaj. Felicitările noastre!

— Numărul nostru de Crăciun va apărea luni înainte de Crăciun, așa, că pe ziua Nașterii Domnului fiecare cetitor îl va putea avea în mână. Numărul de Crăciun va avea un conținut foarte bogat și va cuprinde câte un articol din penaa tuturor scriitorilor din Blaj. Dacă am avea mai mult răgaz am da un număr de cel puțin 10 pagini, între împrejurările de astăzi însă trebuie să ne îndestulim și cu opt pagini.

M. Sa Regele a iertat pe cele n'au votat. Conform decretului-lege despre alegeri toți cetățenii sunt datori să voteze. Cum însă la alegerile trecute o mare parte dintre alegători n'au votat, aceștia ar trebui să fie pedepsiți. M. Sa Regele la propunerea dlui ministru de justiție Ștefan C. Pop a iertat pedeapsa acestor alegători, ca să nu mai înăsprească și prin pedepse dușmăniile, cari sunt între diferitele partide.

— Profesorul Rontgen la pensie. Vestitul profesor Rontgen, descoperitorul razelor cu cari se vede în lăuntrul trupului omenească — azi în vrâsă de 75 ani s'a retras la pensie dela postul de profesor la universitatea din München în Bavaria. S'a mulțumit și de postul de director al institutului fizic.

— Mersul trenurilor. Suntem năcăjiți, că din multe și multe pricini trenurile încă tot nu umblă cum se cade. Au întâzieri mari de tot. E de ajuns să amintim, că trenul care vine dela Cluj spre Blaj, mai la zilele trecute a sosit în Blaj cu nu mai puțin decât 14 ceasuri întâziere.

Văzând aceste neorândueli, ne-am bucurat, când am citit, că noul ministru al lucrărilor publice — care e mai mare și peste conducerea trenurilor — dl Mihail Popovici a zis în Senat următoarele, răspunzând unui deputat-senator: *«Nu cunosc mila față de nime. Celor păcătoși le vom deschide larg porțile pușcăriilor pentru ca să fie de învățătură și pentru alții. Voi dovedi în curând, că știu să-mi fîn cuvântul. Să-l vedem pe lucru, că destul am răbdat!*

Schimbare în Consiliul Dirigent. Dl Dr. Valer Moldovan, avocatul bine cunoscut din Turda, care a luptat întreaga viață sa pentru drepturile țaranilor și care este totdeauna și deputat, a fost însărcinat cu conducerea rezortului de agricultură și comerț în locul dlui Dr. Bontescu, care este ministru în guvernul central din București.

— Casă care se poate muta. Până acuma numai bourelul își purta casa în spinare. De acuma se vom purta-o și noi. Cel puțin așa s'ar părea din cele ce le citisem într'o foale nemțească. Un învățat german a făcut adică o casă, care se poate desface când vrei și se poate muta foarte ușor, așa că dacă ești silit să mergi de pildă vara la băi, nu mai ești silit să-ți cauți cortel și să-l plătești scump; îți desfaci casa, o încarci pe unul sau două automobile, te muți la cutare baie, stai până îți place, iar când te-ai urit, îți iai casa în spate și du-te copile.

Al draoului neamțu, nu-i așa?

— Librărie nouă. La Gherla s'a deschis zilele trecute o nouă librărie sub conducerea Păr. Dr. Titus Malaiu, secretarul episcopului Iuliu. Librăria nouă este «Librăria diecezană».

— Intru mărirea lui Dumnezeu. Creștinul Ioan Oltean din Măndrade a cinstit pe seama sfintei biserici din Măndrade suma de 120 cor., drept mulțumită că după 12 ani de pribegie în America, a sosit sănătos acasă.

Bunul Dumnezeu să-i răsplătească.

Curatorul bisericii din Măndrade.

— Chipul și pipa marelui Foch. În Țările luminate din apus, în Franța și în Anglia de pildă, lucrurile cele mai mărunte ale marilor învingători din războiul lumii — sunt tare mult căutate de lumea aleasă și le plătesc cu prețuri cari abia și le putem închipui. În Londra s'a lămbiat 25,000 de franci pentru chipul pe care mareșalul Foch l'a purtat în lupta învingătoare dela Marna, iar la o vânzare de binafacere din Paris, au cumpărat pipa marelui Foch cu 2000 de franci. O sumedenie de bani, pentru chipul și pipa mareșalului Foch, ca să le păstreze ca o scumpă amintire din războiul glorios, ca un dar de noroc dela marele învingător.

— Copiii lui Lenin" dela Pesta spânzurați. Zilele trecute și-au luat osânda 15 dia vitejii lui Kuba Bela — așa numiți «copiii lui Lenin», cari au fost judecați la moarte prin spânzurătoare dia parte noilor stăpânitori dela Pesta.

Între cei spânzurați erau și vestitul *Cserny Istef* conducătorul «copiilor lui Lenin» cari au fost mai înfocători și mai cruzi ca fierle sălbatice pe timpul când erau atot puternici. Nici la fața morții nu s'a arătat mai ca simț omenească acest desocreat nebunului Lenin și Kuba.

Ci că a scuipat în față pe preotul care a venit să-i dea cea din armă binecuvântare în fața morții. Nu se poate închipui un om mai ticălos în păcate ca nebunul acesta! E vrednic de osânda dată!

— Clocnire de trenuri în Franța. O mare neorocire s'a întâmplat în Franța pe linia Lille-Paris; puțin înainte de gra Donai trenul expres a fost lovit de un tren de mărfuri 3 vagoane au fost sfărâmate. Se socotesc 12 morți și 25 răniți.

— Leac sigur contra acumpetel. O gazetă franceză pentru a stavili groaznica acumpete recomandă a renvia felul de pedepsă al califului Harun. *Rasid* care pedepsia răul cu rău.

În chipul asta cine fura grâu ori bucată era bătut până la moarte cu vâțele cu cari se treacă grâul. Hoții de ouă erau siliți să mănâce atâtea ouă crude până crepan, vru'n vânzător de crumpene care vindea cu prețuri necinstite era silit să sapa grădina califului până la sfârșitul vieții. Avem și noi Români destui răi de aceștia și n'ar strica să-i locuim și noi cumva!

— Un bolșevic, care știe de moartea Țarului. Se știe de mare taină învălășe omorrea Țarului Rușilor. Acum un fruntaș bolșevic prins în zilele acestea la Varsovia a spus, că n' a fost și el părtaș la omorrea Țarului, și scociorându-i prin buzunarele hainelor, au aflat la el niște scrisori de a nefericitului Țar Nicolae al II-lea. Acuma îl desocoase în chip și fel să afle toate dela el despre moartea Țarului.

— Pomăritul în Munții Apuseni. Dl consilier agricol Dumitru Comșa din Abrud dorăște ca în Munții Apuseni să se îndeletăcească oamenii cât mai mult cu pomăritul. S'a rugat deci de Consiliul Dirigent, Rezortul Agriculturii, să împărtească deocamdată un vagon de altoi între locuitorii din acele părți, și anume se vor împărți câte 100 altoi în următoarele comune: Abrud, Bistra, Lupșa, Baia de Criș, Șohodol, Brad, Mihăleni, Tebea, Cristior și Lunca.

Altoii vor costa câte 1 cor. și câțiva fileri bucata.

— Cea dintâie școală de Jandarmi în Ardeal s'a deschis Duminica trecută în Oradea-Mare. La deschidere au luat parte toate căpeteniile militare din acel oraș.

În frunte cu generalii Moșoiu, Constantinescu, toate căpeteniile civile, toți comandanții și ofițerii regimentelor de jandarmie din Ardeal, în frunte cu șefii generalii Ștefanescu și colonelii Stere din București.

Posta Redacției.

Dneș M. I. Beiuș. Articolul dvs. sosit — se vede — cu întârziere groaznică. Perzându-și actualitatea spre cea mai mare a noastră publică de rău, nu-l putem publica.

M. Rad. Sev. — *Târgul-Mare*. Versurile trimise în forma în care scrie, nu se pot publica. Mărele puteți prelua oricând la redacția noastră.

T. Vascan — *Regt. 83*. Versurile de-ocamdată nu se pot publica. Trimite-ne altele, poate vom alege din acestea.

M. Baloci — *Sic*. Trimite și Dn. altele.

Murășana Nu se poate publica. C. Maru — *Bocieni*. După dorința D-tale a ajuns la cor.

T. Vasil, *Sergent*. Nu atinge mărul. Muria Tașca — *Târlău*. Lucrul e bun.

«Fruntă de scumpie
Iată n'cep și eu a scrie
O micuță poezie;
Că mi-e bund inima
Că s'a deșteptat lumea
Și-am ajuns un bino'n ea.
Mai la urmă se cam incurcă
Trimitte altele.

I. Nistor — *Dumir*. Rea!

Impotriva răspândirii de știri.

1. Vor fi considerați ca infractori:

a) Aceli cari fără credință prin locuitorii publice gări, trenuri, străzi, etc., vor comunica în orice chip, știri neadevurate, ficte imaginare sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare, sau orice chestiune privitoare la armata română.

Această infracțiune va judeca și condamnă de pretori în prima și ultima instanță, cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 Lei.

Când faptele de mai sus se vor săvârși în scopul de a spiona sau trădă se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare în timp de război.

Redactor responsabil:
IULIU MAIOR.

Redacția: Curtea de Văle Ștef.